

'De regels gelden niet' door Ariel Levy

Wanneer je jong bent heb je vaak het gevoel dat je het wel even op kunt nemen tegen de hele wereld. En dat het altijd wel goed komt. En zo niet, dat het dan zeker niet het einde van de wereld is. Het is een sentiment dat we vaak zien in literatuur, in films en in series. Als tiener ga je op avontuur, of als twintiger, wellicht nog als dertiger, maar dat wordt vaak al wat minder geloofwaardig.

Als zelf-benoemd expert (Kimberly, jong persoon van 27, aangenaam) kan ik met zekerheid zeggen dat een groot gedeelte van de jonge mensen helemaal niet de zorgeloze 'laissez faire' houding heeft die de media ons willen doen geloven. Dit is dan ook de reden waarom ik Ariel Levy's *De regels gelden niet* voornamelijk las als een literaire 'ver van mijn bed show'. Iemand die zichzelf beschrijft als 'de hoofdrol in haar eigen film', d.w.z. ze kan niet verliezen of een doodgewoon leven leiden, maakt het moeilijk om te relativeren.

Het verhaal gaat over de 38-jarige Levy, die als journaliste op reis gaat naar Mongolië. Op dat moment is ze getrouwd en zwanger. Een maand later is dat allemaal niet meer het geval. Je volgt de aanloop naar dit levensveranderende moment en, in mindere mate, de nasleep.

Wat Ariel Levy ontzettend goed doet is beschrijven waarom ze doet wat ze doet. Het is eerlijk, met een soms bijna meedogenloze introspectie van zichzelf, waarbij ze haar eigen gevoelens vooral niet wil sparen. Ariel jaagt door het hele boek: naar een carrière in journalistiek (krijgt ze), naar liefde (krijgt ze), naar avontuur (krijgt ze). En dan is het plaatje bijna compleet wanneer ze besluit dat ze alleen nog een kind nodig heeft. Vervolgens wordt beschreven hoe snel een

ogenschijnlijk perfect leven opeens uit je vingers kan glijpen, en hoe makkelijk het is om dan weer terug bij 'af' te zijn, wat dat ook zou mogen betekenen.

Om eerlijk te zijn had het lezen van *De regels gelden niet* voor mij iets rustgevends. Het geeft een beeld van de illusie van het huisje-boompje-beestje leven, zonder hierin te overdramatiseren. Daarnaast is het vol humor, soms in de vorm van zelfspot of ironie. Het is een aanrader voor diegenen onder ons die het allemaal even moeten relativeren. Wat we krijgen in het leven is wat we krijgen.

Uitgeverij Atlas Contact, 2017

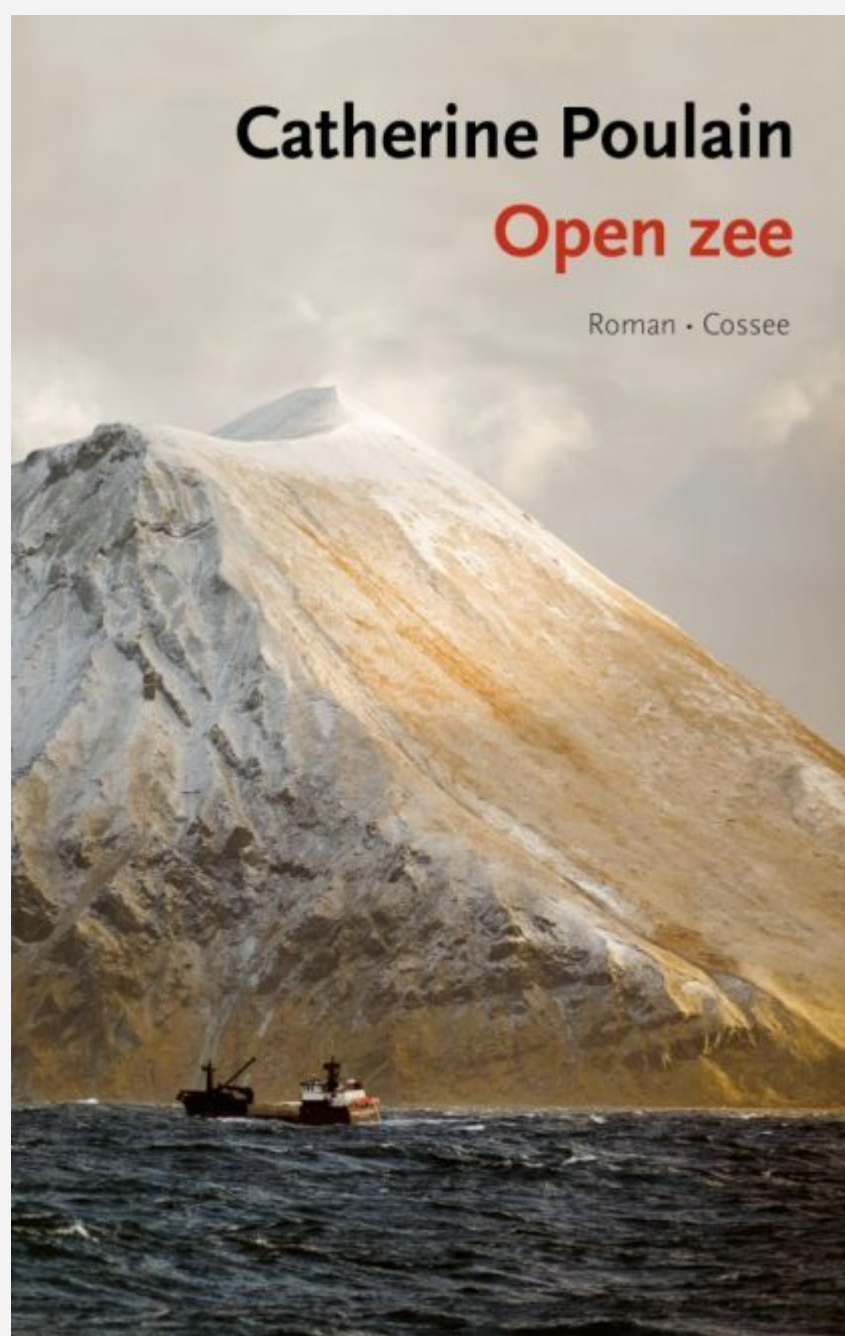
Pagina's 206

Vertaald uit het Engels door Els van der Pluijm (*The rules don't apply*)

ISBN 978 9025 444 716

Recensie door Kimberly, september 2019

'Open Zee' door Catherine Poulain

Sylvia Plath schreef in een van haar dagboeken:

“Yes, my consuming desire is to mingle with road crews, sailors and soldiers, barroom regulars—to be a part of a scene, anonymous, listening, recording—all this is spoiled by the fact that I am a girl, a female always supposedly in danger of assault and battery. (...) I want to be able to sleep in an open field, to travel west, to walk freely at night...”

Sylvia Plath is niet een van mijn grote literaire voorbeelden, maar toen ik deze quote las herkende ik het gevoel dat ze hiermee kwijt wilde. *Open Zee* van Catherine Poulain lijkt een beetje geschreven te zijn binnen dezelfde gedachtegang: Lili, een jonge dame van twintig jaar, verlaat Frankrijk om in Alaska te gaan vissen. Ze laat alles achter, en heeft bijna niets wanneer ze daar aan komt.

Op een longliner begint ze haar werk, omringd door louter mannen. Vrouwen zijn er wel, sommigen op hun eigen schip zelfs, maar de meesten zijn aan wal en werken in de hotels of in de vele bars en cafés in de buurt. Daarnaast heeft ze nog een droom: naar het einde van de wereld gaan. Dat is in haar hoofd Point Barrow, omdat dit het meest noordelijke punt van de Verenigde Staten is.

Bij het lezen van de beschrijving van het verhaal was ik ontzettend enthousiast. Vaak heb ik even nodig om een boek te kiezen om te recenseren, maar deze had ik makkelijk uit de stapel getrokken.

Het verhaal, beschreven vanuit de 1e persoon door Lili zelf, vond ik echter minder indrukwekkend dan ik gehoopt had.

De stijl deed me denken aan een soort Hemingway's *The Old Man and The Sea*, in dat Lili, de protagoniste, monomaniacale obsessies lijkt te hebben. Ze wil de hele tijd maar één ding, zonder er diep over na te denken: alleen maar op zee zijn en constant bang zijn dat dat niet kan, of per sé een mast willen verven tot op het punt dat ze zichzelf bijna vergiftigt. Maar die behoeftes worden niet uitgediept.

Over haar verleden kom je niet veel te weten, buiten het feit dat ze liever sterft dan naar Frankrijk terug te gaan.

Binnen het boek mistte ik het gevoel een bepaalde reis te maken ergens naartoe. Lili groeit in het boek tot een degelijke visser, maar haar eigen waarden, haar gedachtes en gevoelens lijken daarnaast geen enkele groei door te maken.

Persoonlijk heb ik altijd een behoefte om te voelen dat een karakter een bepaalde weg bewandelt, mentaal of fysiek. Lili blijft echter op dezelfde locatie, en hoewel ze wel op andere boten vist denkt ze er eigenlijk altijd maar aan één. Buiten het advies van andere vissers staat ze er op om rauwe vis direct uit de zee te eten, hetgeen haar duur komt te staan. Haar keuzes lijken niet te komen uit eigenzinnigheid maar meer uit onbeholpenheid. Dat voelde voor mij als teleurstellend, en daarnaast stiekem ook nog wel een beetje saai. En dat terwijl ik het boek helemaal niet saai geschreven vond!

Het is altijd moeilijk om een boek te lezen met bepaalde verwachtingen die dan helemaal niet uit blijken te komen. Mijn vraag is dan ook: als er op de kaft niet zou staan dat het *“De literaire sensatie uit Frankrijk!”* is, en als ik mezelf niet zo romantisch zou vinden in het concept om alles los te laten en de ‘wildernis’ in te trekken, zou ik het dan een goed boek hebben gevonden?

Uitgeverij	Cossee, 2017
Pagina's	352
Vertaald	uit het Frans door Prescilla van Zoest (<i>Le grand Marin</i>)
ISBN	978 90 5936 736 4

Recensie door Kimberly, april 2018

‘Mannen leggen me altijd alles uit’ door Rebecca Solnit

REBECCA SOLNIT

Mannen leggen me altijd alles uit

'Verhelderend, geruststellend en nog grappig ook.

Mijn boek van het jaar.' – Lena Dunham

PODIUM

Tot mijn grote opluchting is de huidige #MeToo beweging Time's Magazine "Person of the Year" geworden. Het had niet beter kunnen zijn dan dat juist dit jaar Rebecca Solnit's collectie van essay's onder de verzamelnaam *Mannen leggen me altijd alles uit*, uitgegeven is.

De titel, *Mannen leggen me altijd alles uit*, is de titel van de eerste essay in het boek. Verschenen in het jaar 2008 beschrijft ze, deels humoristisch, over hoe tijdens een feest in Aspen een man haar vroeg naar de boeken die ze zou hebben geschreven. Om vervolgens zelf uit te gaan wijden over een 'zeer belangrijk boek' dat *hij* had gelezen. Dat tweede was overigens een leugen, hij had het boek niet gelezen, maar vond het vast een fijn idee om te denken dat hij dat wel had gedaan. Solnit *moest* het zelf ook lezen. Nadat de man kort in verlegenheid was gebracht toen hij erachter kwam dat zij de auteur was van het boek herstelde hij zich indrukwekkend genoeg en bralde daarna weer door. Het stuk is een anekdote, meer niet. Maar het laat misschien de toon zien van het boek zelf.

Persoonlijk vond ik het zwaar om te lezen. Zo zwaar dat ik ondanks de 158 pagina's (hetgeen ik makkelijk binnen een dag zou kunnen uitlezen) er een paar weken over moest doen voordat ik door de hele tekst heen kwam. Er kwam een zwaar gevoel over mij toen ze sprak over herkenbare dingen, en de dingen die ik, gelukkig, niet herkende, maar wel al te goed kende.

Deze week was ik op bezoek bij mijn ouders, we keken tv. Op dat moment hadden ze het over Harvey Weinstein. Voor diegenen die het misschien niet weten: op dit moment is er een beweging gaande in Hollywood, iets wat ik misschien met enige cynische bijsmaken maar 'the purge' ga noemen.

Het breidt zich uit naar alle landen, ook in Nederland zijn er namelijk namen genoemd van grote mannen in 'the business' die zich ongewenst hebben uitgelaten bij hun werknemers of in ieder geval diegenen die minder macht hadden dan zij. Mijn moeder keek, in stilte, en vertelde aan het eind van het fragment: waarom hebben al die vrouwen niet eerder iets gezegd dan?

Het is een zin die we vaak horen, waarom niet eerder? Waarom niet luider? Ik sprong op en begon in mijn koffer te graven op zoek naar dit boek. En las de passage over het Cassandra Syndroom:

“Meestal als een vrouw iets beweert ten nadele van een man, vooral als het een belangrijke of bekende man is, of van een instituut, en zeker als het te maken heeft met seks, zullen de antwoorden niet alleen draaien om de feitelijke juistheid van haar bewering, maar ook om de vraag of ze zich wel kan en mag uitspreken. Generaties vrouwen hebben te horen gekregen dat ze lijden aan waanideeën, verward of manipulatief zijn, de boel opstoken, samenzweerderig zijn en van nature leugenachtig, en niet zelden al die dingen tegelijk: het zogenaamde Cassandrasyndroom.”

Als ik zou moeten uitleggen wat je ongeveer moet verwachten van dit boek dan zou mijn antwoord zijn dat het Rebecca Solnit ontzettend goed lukt te verwoorden wat soms zo moeilijk te verwoorden is. Het geeft je een soort begrip voor iets frustrerend in je gedachten, of net dat weerwoord dat je soms zo graag zou willen hebben tijdens een discussie over genderongelijkheid. Een discussie die, voor mij in ieder geval, zowat de spuigaten uitloopt. Want het is jammer genoeg ‘tijden lang verhaald, altijd even waar’. Dat neemt natuurlijk niet weg dat we het er niet over moeten blijven hebben. Rebecca Solnit helpt je een handje op weg.

Overigens is de zogenaamde ‘runner up’ van Time’s “Person of the Year” niemand anders geworden dan de 45’ste president van de Verenigde Staten van Amerika. Mister ‘Grab them by the pussy’ himself.

Als dat geen ironie is, dan weet ik het ook niet meer.

Uitgeverij Uitgeverij Podium, 2017

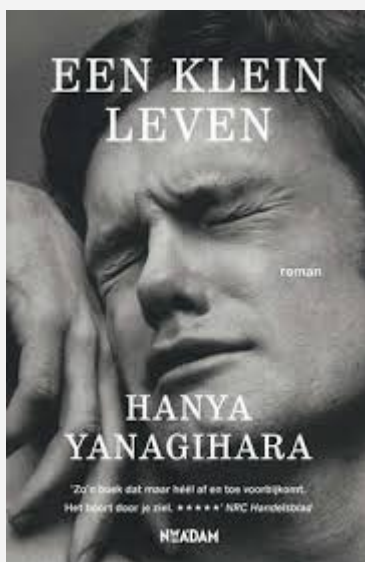
Pagina’s 158

Vertaald uit het Engels door Hester Tollenaar (*Men explain things tot me*)

ISBN 978 90 5759 839 5

Recensie door Kimberly, december 2017

‘Een Klein Leven’ door Hanya Yanagihara

Voor mij zijn er weinig dingen zorgwekkender dan in een vliegtuig stappen. Daar zitten meestal wat voorzorgsmaatregelen bij. De meest belangrijke? Een goed boek en een goede MP3 speler om het gebrom van de motor te kunnen negeren.

Ik zit in het vliegtuig naast een oude vriendin van me, op weg naar Engeland. Een korte vlucht. Ik open mijn boek. Mijn oude vriendin kijkt me aan en vraagt of ik onlangs nog wat leuks had gelezen. Voor even ben ik het feit dat ik 8 km in de lucht hang helemaal vergeten. Natuurlijk had ik wat gelezen!

“Nou,” begon ik. “Ik heb laatst toch een pil van ruim 700 pagina’s uitgelezen. Niet normaal!” Hierbij doelde ik natuurlijk op *Een Klein Leven* door Hanya Yanagihara. Mijn oordeel was in dat vliegtuig vrij intens (zoals altijd) en nogal meedogenloos.

Misschien had het wat met de altitude te maken maar ik kon er geen goed woord aan kwijt. 'Langdradig', noemde ik het, 'frustrerend', 'melodramatisch!'

Afijn, we komen aan in Engeland. We gaan een vriendin opzoeken die daar studeert. We zitten met zijn allen aan tafel en hebben het over, je raadt het al, boeken. "Nou," zegt mijn andere vriendin. "Ik heb laatst toch iets moois gelezen, *A Little Life*, kennen jullie dat?" Dit laatste is overigens geparafraseerd, ik weet namelijk niet meer zeker wat ze precies zei, maar het ging zeker weten over *A Little Life/Een Klein Leven*.

Hoewel de woorden ook 'prachtig', 'schitterend' of 'meesterlijk' had kunnen zijn geweest, wist ik opeens dat er een moment was waarop iemand gelijk moest gaan krijgen. Was dit nu een goed boek of niet?!

Overigens had ik mij er deels al bij neergelegd. Ik kan er niet om heen dat *Een Klein Leven* mijn 'vliegtuigoordeel' niet verdiende.

Het is een verhaal over de vriendschap van 4 jonge mannen in New York. Jongens, die succesvol worden en misschien zelfs nog gelukkig, hoe moeilijk dat soms ook is. Vier mannen: Malcolm, de architect die van rijke ouders komt, JB, de kunstenaar die zijn leven lang vertroeteld is, Willem, de acteur die helemaal naar de VS emigreerde voor zijn succes, en Jude, de invalide advocaat die niets over zichzelf prijs wil geven.

Een Klein Leven gaat vooral over Jude. Hij is het middelpunt, en de drie vrienden draaien als een soort satellieten om hem heen. We volgen iedereen vanaf hun prille twintiger-jaren, tot ze op middelbare leeftijd komen. Hanya Yanagihara beschrijft dit mooi en vooral met veel gevoel. Ja, ze schrijft wel degelijk prachtig, maar af en toe had ik ook het gevoel dat het wat korter mocht. Een geval van 'kill your darlings'.

De valkuil van het boek is denk ik vooral het realisme. Persoonlijk ben ik liefhebber van een 'moraal', een echt 'einde'. Het type waarvan een karakter boven op een berg kijkt naar een zonsondergang en opeens alles begrijpt. Zonder het eind van het boek te verklappen kan ik zeggen dat dat niet is waar *Een Klein Leven* naar toe werkt. In plaats daarvan eindigt het zoals een mensenleven eindigt: gewoon.

Dit is niet positief of negatief bedoeld, maar een persoonlijke voorkeur. Noch haalt dit ook maar iets weg van het effect van het boek, en waarom ik achteraf toch moet zeggen dat dit boven alles gewoon een goed boek is. Tijdens de laatste pagina's hilde ik tranen met tuiten. En toen het uit was sloeg ik het boek dicht en gooide het in mijn koffer onder een handdoek, zodat ik even niet de kaft hoefde te zien. Zo boos was ik, en zo diep was ik geraakt.

Dat kan toch alleen een goed boek?

Uitgeverij Nieuw Amsterdam, 2016
Pagina's 760
Vertaald uit het Engels door Josephine Ruitenberg (*A little life*)
ISBN 978 9046 820 315

Recensie door Kimberly M., juli 2017

'Ga heen, zet een wachter' door Harper Lee

Ga heen, zet een wachter is het vervolg op het zeer geprezen en geliefde boek van Harper Lee *To Kill A Mockingbird* in de Nederlandse vertaling bekend als *Spaar de Spotvogel*.

Het was een groot fenomeen destijds, het debuut van Harper Lee. Na publicatie zouden er vele kinderen worden vernoemd naar de grote held van het verhaal, de vader van de jonge vertelster Scout, Atticus Finch. Dat zegt nogal wat, want Atticus is niet bepaald een moderne naam. Het ingetogen karakter van Atticus had blijkbaar een bepaalde aantrekkingskracht. Ook ik begon, vanuit de blik van de jonge Scout, te houden van Atticus Finch. Die blik is echter vooral eenkennig. Scout houdt van Atticus zoals een jong meisje houdt van haar vader. In haar ogen kan haar vader alles, weet hij alles, en heeft hij altijd gelijk.

In *Ga heen, zet een wachter* gaan we opnieuw terug naar het fictieve stadje Maycomb, en ook dit keer wordt de stad beschreven vanuit de ogen van Scout. Zij is een dame nu, nog steeds jong, maar zeker geen kind meer. Tot mijn verrassing en opluchting is ze nog steeds een beetje een wildebras en nog steeds een beetje te mondig en eigenzinnig voor haar omgeving. Scout treedt weer toe tot het stadje, maar is nu meer een vrouw van de wereld geworden. Ze woont in een stad en kan zich niet meer vinden op de plek die ooit haar thuis was. De wereld om Maycomb heen, en daarmee Maycomb zelf, is ook veranderd. De Afro-Amerikaanse gemeenschap begint in opstand te komen, ze willen meer rechten, ze willen meer kansen. Eigenlijk willen ze 'hetzelfde' als de blanke gemeenschap, en daarbij willen ze tegelijkertijd in dat huidige klimaat veel te veel. Net als de Afro-Amerikanen beginnen de blanken zich ook te verenigen als een, voor hun noodzakelijke, tegendruk. In de ogen van de inwoners van Maycomb zijn de Afro-Amerikanen niets anders dan gulzig, dom en lui en alles

behalve klaar voor het zelfbeschikkingsrecht. Dit is thans niet het thema van het verhaal maar eerder het decor van het stuk.

Het ware conflict speelt zich op veel kleinere schaal af, over een jongedame die lelijk geconfronteerd wordt met het feit dat ze wellicht niet meer past op de plek die ze ooit thuis heeft genoemd. En hiermee bedoel ik niet alleen Maycomb, maar ook de alombekende Atticus Finch.

Bij het uitkomen van het boek lieten veel recensies zich er negatief over uit. Daar kan ik mij gevoelsmatig in vinden, en hopelijk objectief verklaren. In beide boeken zijn wij immers Scout, en houden wij van waar zij van houdt. Wij kunnen daar niets aan doen, en kunnen ons alleen overgeven aan haar gevoelens. Het resultaat is dat wij volgens mij onvoorwaardelijk zijn gaan houden van Atticus. Als een ééndimensionaal figuur, als het symbool van de goedheid zelf, ervan uitgaande dat zijn denkwijze altijd 'goed' zou zijn. *Ga heen, zet een wachter* geeft ons niet de luxe om dat beeld vast te houden.

Het boek is gepubliceerd op een moment dat mensen twijfelden of het wel met Harper Lee's toestemming is gebeurd. In die tijd zou ze met een aantal gezondheidsproblemen te kampen hebben gehad. Ook dit is misschien een manier om deze imperfecte versie van Atticus te kunnen verwerpen als irrelevant. Een huichelachtige versie van een anders zo perfecte man. Persoonlijk denk ik dat dit best nog eens een waardig afscheid zou kunnen zijn geweest van meneer Finch, nu niet meer als toonbeeld, maar als een werkelijk persoon.

Uitgeverij	De Bezige Bij 2015
Pagina's	268
vertaald	uit het Engels door Ko Kooman (<i>Go set a watchman</i>)
ISBN	978 9023 497 820

Recensie door Kimberly M, september 2016

'Khomeini, Sade en ik' door Abnousse Shalmani

Het autobiografische boek *Khomeini, Sade en ik* wordt op de kaft door Le Monde aangeprezen als 'strijdletteratuur'. Het wil zeggen dat het boek een daad van verzet is, tegen iets of iemand. Die iemand begint met de 'zwartrokken' in Iran. En wat is het verzet? Naakt over het schoolplein rennen omdat een hoofddoek dragen verplicht is.

De strijd gaat gestaag verder.

Met Khomeini wordt de Iraanse ayatollah Ruhollah Khomeini bedoeld. Hij was de leider van de Iraanse revolutie in 1979 en maakte van het land een religieus-fundamentalistische staat. Het is een wereld waarin Abnousse Shalmani, die van huis uit vrijwel atheïstisch wordt opgevoed, zich niet kan vinden. Er zijn veel verschillende redenen waarom Abnousse niet in deze staat past: ze zegt wat ze denkt, gelooft niet in God, ze wil vrij zijn en weet dat ze dit niet in haar thuisland kan bereiken. Haar ouders vluchten in deze periode naar Frankrijk, Parijs. Daar probeert Abnousse te leren Parijzenaar te worden. Maar de 'zwartrokken' en Khomeini lijken haar overal te achtervolgen.

Khomeini, Sade en ik is verdeeld in stukken die zich afspelen in Parijs en Teheran. Het zijn stukken waarin Abnousse schrijft over haar familie en haar vrienden, en de vreemden en landgenoten die haar pad kruisen.

Op veel manieren is het ook echt strijdletteratuur, maar anders dan ik had verwacht. Het heeft helemaal geen beperkt blikveld en is ook niet pompeus. Integendeel. Abnousse beschrijft met humor, eerlijk en boven alles open. Alsof ze van sommige standpunten nog geen oordeel heeft kunnen vellen en ze al schrijvend tot een conclusie probeert te komen. Soms geeft ze toe niet te weten of ze op bepaalde dingen boos moet worden, of juist geduld moet tonen. Die gemengde gevoelens maken het boek niet zwakker maar sterken het juist aan.

Daarnaast waren deze gevoelens herkenbaar, dingen die ik mijzelf ook af kan vragen. Hoe komt het dat moeders zonen baren die vervolgens een hekel krijgen aan vrouwen? Hoe komt het dat een zoon zo veel meer waard zou zijn dan een dochter? Hoe komt het dat wij zo veel tijd spenderen om jonge meisjes in te lichten over wat ze allemaal wel en niet moeten doen, alsof we één en dezelfde persoon moeten spelen? Hoe komt het dat wij zo veel negatieve connotaties geven aan het vrouw zijn? Wat betekent dat toch, om te 'huilen als een meisje? Huilen jongens dan niet? Is dat een schande?

Het antwoord op al die vragen kan Abnousse niet zomaar geven, maar ze stelt de vragen wel, en uit haar frustratie. Ze lacht om dingen, soms dingen waarover wellicht niet te lachen valt. Maar dit alles is diep gegrond binnen haar persoonlijke visie. Ze vindt dat met alles de spot moet kunnen worden gedreven, vooral met religie en politieke leiders. Het gelach zal alles minder eng maken, minder angstaanjagend. De dapperheid die daaruit ontstaat zou ervoor zorgen dat een mens zich nooit makkelijk zal laten onderdrukken en zich niet zomaar de les zou laten lezen simpelweg door intimidatie. Dit is Abnousse's visie op hoe de mens haar vrijheid kan waarborgen. En vrijheid, dat is natuurlijk het belangrijkste thema van de strijdliteratuur.

Uitgeverij De Geus, 2015
Pagina's 316
vertaald uit het Frans door Jan Versteeg (*Khomeiny, Sade et moi*)
ISBN 978 9044 534 504

Recensie door Kimberly M, september 2016

'Een Dwaze Maagd' door Ida Simons

'Eén van de hoogtepunten uit de Nederlandse literatuur.' – Maarten 't Hart

IDA SIMONS

Een dwaze maagd

ROMAN • COSSEE

Is het niet herkenbaar om in een groep te staan, met vage kennissen en/of onbekenden, waarin de gangmaker van de groep een scherpe opmerking maakt, waar iedereen hartelijk om lacht behalve jijzelf? Geheel onzeker grinnik je een paar seconden mee, maar waarschijnlijk ben je al door de mand gevallen. Je hebt de clou niet begrepen. Dit was het gevoel dat ik had bij het lezen van *Een Dwaze Maagd*.

Deze opnieuw uitgeven roman is een enigszins autobiografisch boek, geschreven door een joodse pianiste over een joodse pianiste. Ida Simons woonde ooit in Antwerpen, net zoals de jonge protagoniste van het boek, Gittel. Ook ik woonde in Antwerpen in een recent verleden, en hoewel ik niet joods ben, kon ik mij vinden in de pianomuziek en het gevoel bij zowel het luisteren als het spelen van dit klassieke instrument. Het is een boek geprezen om zijn humor en diepgang. Met die achtergrond begon ik te lezen.

De eerste paar hoofdstukken beginnen veelbelovend. We leren over de ouders van Gittel, haar gelukzoekende vader en haar knappe moeder. We leren over haar familie, haar vrienden, en haar liefde voor muziek. Verder in het verhaal volgen we Gittel's leven vooral in Antwerpen waar zij kennis maakt met de knappe Lucie, voor wie zij wel eens piano speelt, en de engelachtige Gabriël, op wie ook de jonge Gittel een beetje verliefd wordt.

Als in vogelvlucht word je als buitenstaander meegesleept door een subtiele romance tussen Lucie en Gabriël, toch wel de belangrijkste personages in het verhaal. Want hoewel we ook kennismaken met een verschrikkelijke, nieuwe pianolerares, en een paar korte uitjes maken naar andere familieleden van Gittel, draait het verhaal vooral om Gabriël en Lucie, en vooral Gittel's belangrijke rol (zij is de spil) in hun relatie.

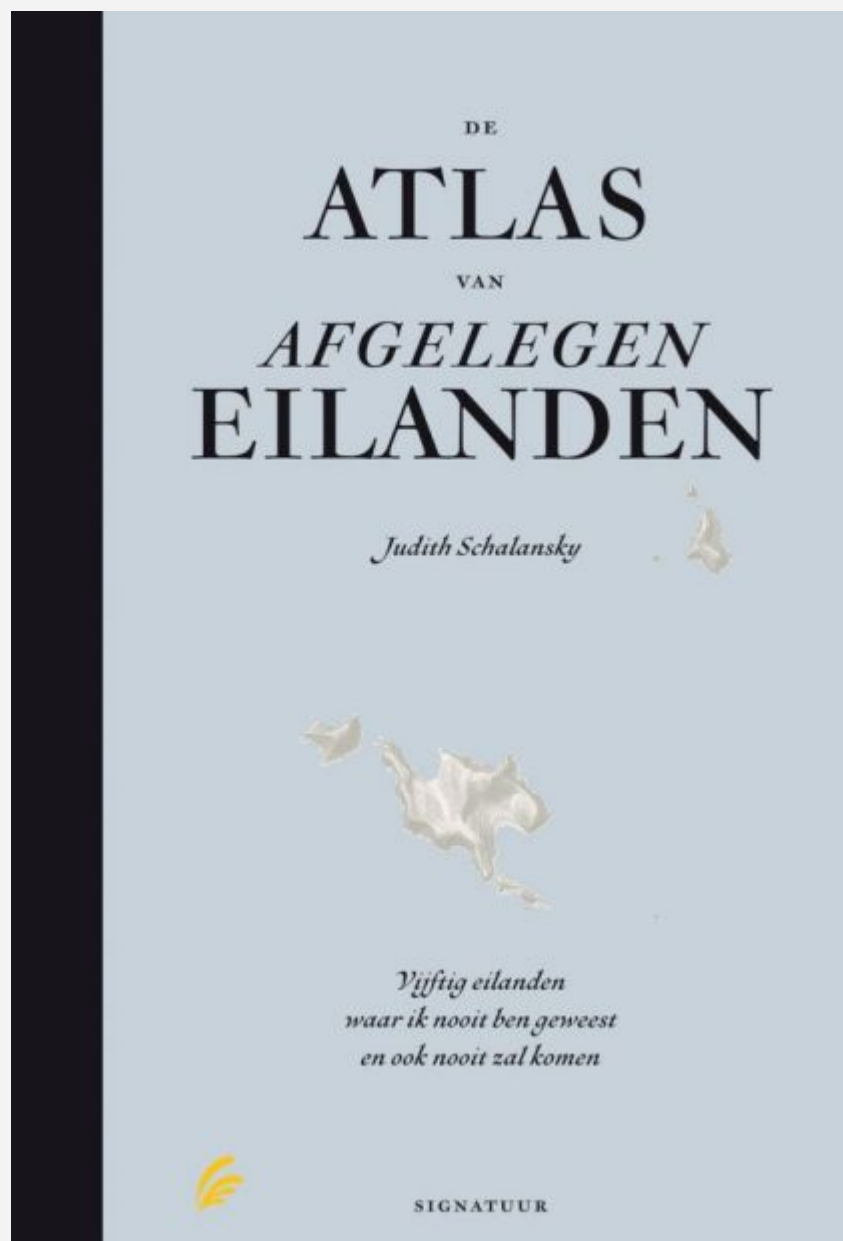
Een Dwaze Maagd leest makkelijk weg, dat zeker, het is niet saai of langdradig, er zijn geen personages die mij niet

aanstaan en geen verhaallijnen die mij irriteren. Toch moest ik, toen ik de laatste pagina omsloeg, de handeling een paar keer herhalen. Terwijl ik de pagina heen en weer sloeg, mijzelf afvragend of ik ergens een zin had overgeslagen, realiseerde ik me dat ik niet een hoofdstuk miste, maar de clou.

Uitgeverij Cossee, 2014
Pagina's 197
ISBN 978 9059 365 049

Recensie door Kimberly M, januari 2016

'De Atlas van Afgelegen Eilanden' door Judith Schalansky

In 2009 kreeg Judith Schalansky de eerste prijs van de Stiftung Buchkunst voor *De Atlas van Afgelegen Eilanden*. Het 'mooiste Duitse boek van 2009'.

Hoe oppervlakkig het ook klinkt, de enige reden waarom ik *De Atlas van Afgelegen Eilanden* heb opgepakt was omdat het er zo mooi uitzag. Op eerste gezicht lijkt het meer op het soort boek dat je op de salontafel legt. Iets om mee op te scheppen tegen vrienden en familie. Het zou echter zonde zijn om het boek niet open te slaan, en, misschien compleet tegen je natuurlijke instinct in, te beginnen met het voorwoord.

In een groot lettertype wordt door Schalansky zelf het boek ingeleid, veel pagina's en niet zo veel woorden. Elke zin een klein fragment, een soort vignette, over de eilanden die nog komen gaan. Daarmee is de toon van het boek eigenlijk volledig

gezet.

Het boek bestaat uit 5 delen (alle oceanen) en vijftig eilanden. Elke twee pagina's wordt één eiland beschreven. Op de linkerpagina staat bovenaan een tijdlijn, coördinaten, oppervlakte in km² en het aantal bewoners, daaronder volgt Schalansky's korte beschrijving van het eiland. Op de rechterpagina staat een tekening van het eiland zelf.

Deze elementen samen maken *De Atlas van Afgelegen Eilanden* zo sterk.

Het is anders dan het lezen over de historie van de Franse Revolutie, waarvan ik zeker weet dat Marie Antoinette onder de guillotine belandde, net zoals ik zeker weet dat daar 14 juli de Bastille werd bestormd. Maar wat weet ik nu over de Chagossianen van Diego Garcia, die niet naar hun thuisland mogen terugkeren? Ook de moord op het nu onbewoonde île Saint-Paul (7 km², Indische oceaan) kan ik moeilijk verifiëren.

De verhalen zijn meestal net iets te kort, iets te bondig. Schalansky schetst een kleurrijk beeld van een plek waar je nog nooit geweest bent, en net op het moment dat je erin lijkt te wanen (zoals dat wel vaker in een goed boek gebeurt), sleurt ze je er weer uit. Op de volgende pagina staat weer een nieuw eiland met een nieuw verhaal.

Op zijn hoogst kan je het nog eens lezen, de tekening van het eiland bekijken en bedenken waar op dat kleine stukje land het voorval zich precies had voorgedaan. Ik geef toe dat ik in mijn frustratie zelfs de laptop erbij pakte om erachter te komen of op Saint Kilda echt een naveltetanus epidemie was (ja), en dat was niet de eerste en de laatste keer. Mijn eigen nieuwsgierigheid haalde daarmee soms de magie van het verhaal weg, maar het zegt meer over Schalansky's talent om in een beperkt aantal zinnen je te laten investeren in een volk dat je nooit hebt ontmoet.

Het is ook gewoon spannender om alleen naar de eilanden te kijken zoals ze in het boek staan, en dan je fantasie de vrije loop te laten gaan. Het mooiste zou natuurlijk zijn om het boek niet in één keer uit te lezen, maar stil te staan bij een paar eilanden per keer, met alleen een tekening als leidraad.

Op die manier kan je je toch nog op een eiland wanen waar je nog nooit bent geweest, en waarschijnlijk ook nooit zal komen.

Uitgeverij Signatuur, 2014

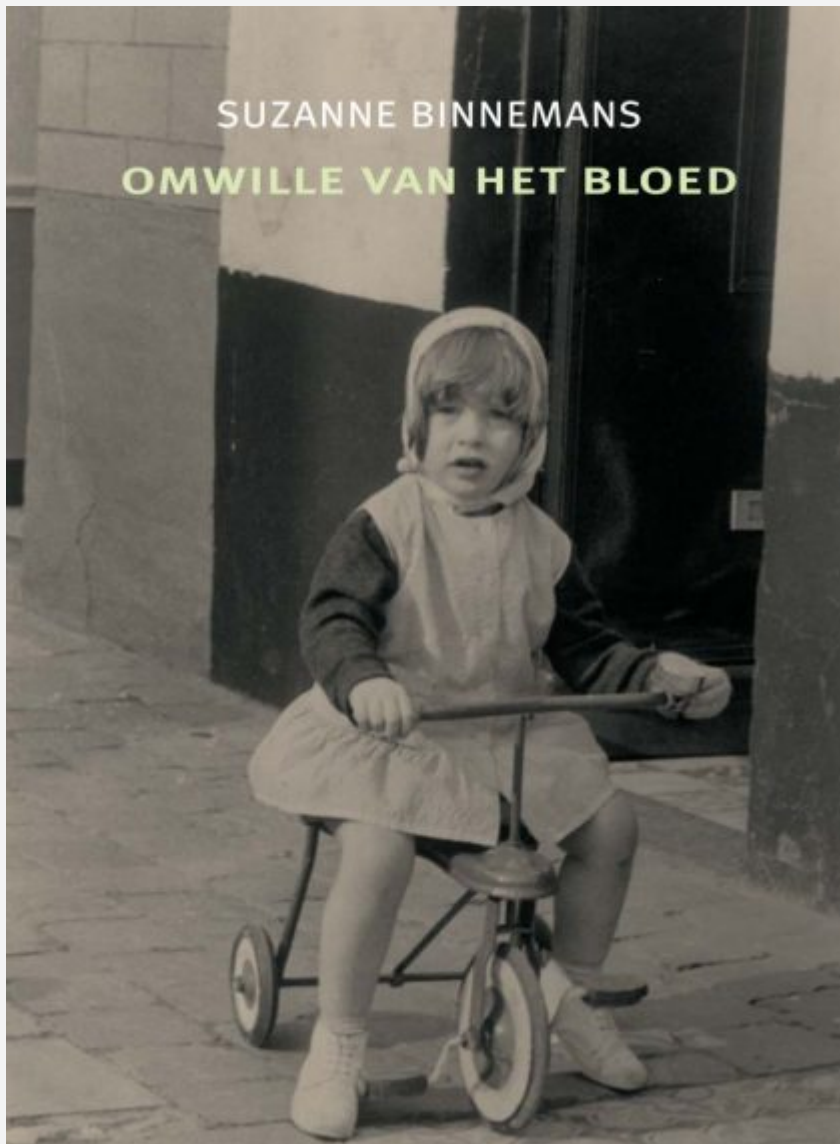
Pagina's 144

Vertaald uit het Duits door Goverdien Hauth-Grubben (*Atlas der abgelegenen Inseln*)

ISBN 978 9056 724 900

Recensie door Kimberly M, mei 2015

'Omwille van het bloed' door Suzanne Binnemans

De dichtbundel *Omwille van het Bloed* begint eigenlijk voordat het *echt* is begonnen. Op de eerste pagina staat een citaat van Willem Elsschot:

"Het hart luistert slechts naar het hart."

Daaronder de dankbetuiging van Suzanne Binnemans zelf:

"Voor Mijn Vader. Tegen de middelmatigheid."

Deze dichtbundel is vooral naar haarzelf gekeerd, een kijkje in het leven van een kind dat begrijpt dat haar vader, een alcoholist, ziek is, maar daar niets aan kan veranderen.

Ze beschrijft haar vader als een man op zee maar niet als zeeman, daar is hij te zwak voor. In plaats daarvan zet ze hem neer als een man die telkens weer op het punt staat zich te verdrinken. In haar gedichten distantieert ze zich van dit gedrag, en toch voelt ze zich intens met haar vader verbonden. Al was het maar 'omwille van het bloed'.

De bundel is opgedeeld in drie delen: de *Verzoeking*, *Belofte en Schuld*, en de *Verzoening*.

Elk deel zet zijn eigen toon, maar loopt ook weer in elkaar over. *Belofte en Schuld* gaat eigenlijk verder waar de *Verzoeking* is begonnen, waarbij de 'ik' in elk gedicht steeds verder wordt afgemat. Steeds moeilijker in staat om het de vader telkens weer te vergeven. Toch wordt die poging gedaan in de *Verzoening*.

Op de binnenflap het boek wordt Suzanne Binnemans' dichtkunst beschreven als 'op het scherp van de snede geschreven, als uit graniet gehakt'. Persoonlijk vond ik de gedichten van Binnemans zachtaardiger dan dat, niet alleen in het deel van de *Verzoening*, waar ik die vergevende toon juist verwacht, maar ook in de eerste twee delen van de dichtbundel. Wat mij betreft hadden de zinnen wel wat harder mogen zijn, maar misschien is het feit dat ik haar de teksten het liefst 'uit kwarts' had zien hakken wel totaal irrelevant.

Zoals de dankbetuiging van Binnemans op de eerste pagina al duidelijk maakt is dit een dichtbundel voor haar vader, en vanuit haarzelf geschreven. Met dat in het achterhoofd is het dan misschien toch net zo scherp als dat het zou moeten zijn.

Uitgeverij In de Knipscheer, 2013

Pagina's 40

ISBN 978 9062 658 107

Recensie door Kimberly M, oktober 2014